

Kväkarsamfundets remissvar angående Sveriges försvarsavtal med USA.

Vännernas samfund, kväkarna är en religiös rörelse som sedan den grundades under inbördeskriget i England på 1600-talet har arbetat för att förhindra krig och bygga fred.

Av de 109 organisationer regeringen har vänt sig till för synpunkter angående Sveriges ratificering av Defence Cooperation Agreement (DCA), har endast en fredsorganisation inkluderats. Därför, utan att vi är tillfrågade, skriver vi detta remissvar. Om inte annat för framtidens skull. Det måste dokumenteras officiellt att det har funnits flera röster för fred som opponerat sig mot ett avtal som skulle kunna ställa Sverige inför ett direkt krigshot.

Defence Cooperation Agreement tillåter USA att på svenskt territorium inrätta 17 stycken amerikanska militära baser. När baserna är färdigbyggda kommer USA att stationera soldater, deras anhöriga och all nödvändig servicepersonal i dessa för Sverige helt tillslutna områden. I dessa områden kommer det kunna lagras militärt material och vapen vars beskaffenhet och mängd står utanför svensk insyn. Områdena kommer kunna utnyttja s.k. immunitet och vilket bl.a. innebär att amerikansk lag, inte svensk, gäller. USA kommer att ha fri lejd till och från baserna. Sverige kommer varken att kunna åtala eller kontrollera att svenska lagar, de internationella mänskliga rättigheterna eller fackliga rättigheter upprätthålls på baserna. Avtalet, som gäller minst tio år, begränsar inte antalet amerikanska soldater eller hur länge eller var dessa soldater får vistas. I avtalet avsäger sig de svenska myndigheterna dessutom rätten att inspektera amerikanska fartyg, flygplan, eller civila fordon.

Logiken bakom politikernas försäkran om att Sverige tack vare sitt allt närmare samarbete med USA skall bli säkrare och tryggare i denna otrygga värld, blir allt svårare att förstå. Framför allt när grunden i detta transatlantiska samarbete vilar på en kärnvapendoktrin. Vad, till exempel, kan det innebära i praktiken att en självständig nation avsäger sig rätten att på eget territorium inspektera amerikanska fartyg, flygplan eller civila fordon? Eller att USA kommer att få lagra vapen på för värdlandet helt tillslutna baser? Vad innebär det att USA får fri lejd till och från sina baser? Moderna kärnvapnen är relativt små, lätta att hantera och transportera – på fordon, i flygplan, på fartyg. Att flyga ett lass kärnvapenmissiler till en av de 17 utlovade baserna och förvara dem där eller att flytta några kärnvapen på landsvägen mellan några av dessa baser – vem i värdlandet kan ha koll på det? Blir vi tryggare och säkrare då? Omgivna av utländska militäranläggningar som kan härbärgera massförstörelsevapen?

Om och om igen har historien visat att fred och de tillstånd som är grunden för all genuin säkerhet aldrig kan byggas på upprustning och krigsförberedelser.

Om och om igen har historien visat att när ett litet land överlåter en del av sin suveränitet till ett stort land så överger man rätten att bestämma över sitt eget öde. Även detta bäddar för väpnad konflikt. För vad är det som är dyrbarare för en nation och dess folk än friheten och folkets inneboende vilja att kämpa för denna frihet?

Att tro att man bygger fred och säkerhet genom ofrihet och vapen är befängt.

Därför skriver vi detta remissvar. Vi vädjar till dem som nu kommer att fatta beslutet om ratificeringen av DCA att tänka om. Det är fred vi vill ha, inte upptakten till ett nytt världskrig.

Arbetsutskottet

Vännernas samfund, kväkarna